

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre
Estranger » 9' »

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIMARTS 15 DE MAIG 1917

NÚM. 112

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.- Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.-BARCELONA

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

La Societat **Construccions i Paviments S. A.**, de Barcelona ha creat cinc mil obligacions al 6 per 100 anyal liure d'impostos presents i futurs, amortitzables en 25 anys, per sortejos, a la par, garantitzades especialment amb el canon que l'Estat deu satisfer an aquesta Societat en virtut del contracte de conservació del Paviment de Madrid. Aquestes obligacions han sigut adquirides per les cases Bancaries

J. Marsans Rof i Fills, i Societat Anònima Arnús Garí

El BANC DE REUS cedirà una part d'aquestes obligacions per ordre rigorós d'encomanda al preu d'emissió de

98 i mitx per 100 o siquin 492'50 ptes. per títol

Banc de Reus de Descomptes i Préstams-Reus

Antigermanofilia

Als elements teutonitzats no s'hi pot anar amb polèmiques: pel sol fet de ser-ho han sofert el contagi de totes aquelles abominacions que per trobar-se a l'infinit en els boches han atiat en contra d'ells a tota persona normal. Als nostres teutonitzats se'ls hi ha encomanat el virus kaiserista, i l'empelt d'aquesta virulència en soca espanyola dona la varietat monstruosa de l'home ultra-teutonic amb el qui tot raonament és impossible.

Es una sort que la civilització, i el sentit comú, i la consciència moral, i la normal intel·ligència i el sentiment de la dignitat no hagin sigut anul·lats encara en bona part del nostre poble, perquè l'immunitzen contra la pestilència bochera. Altres, per desgracia, tenen receptivitat per a l'infecció, els hi ha pres l'empelt diabòlic per la peculiar textura de sa personalitat: veu's-ho aquí perquè són els elements repatanis del dinastisme, els mauristes, els catòlics i el clero, i els llops esdentegats del carlisme els qui han sofert el monstruós empelt, tots ells tipus receptius per atàvics. Les excepcions confirmen la regla.

Com amb els nostres germanòfils no s'hi pot discutir perquè fins el més mansoi esdevé prepotent, agresiú i insuportable sino li donen raó, i com són un greu perill per al present i el perill del país just és que'ls combatem

a tota hora per a que no puguin fer tot el mal de que són capaços. Contra la germanofilia ens hem de valdre de totes les armes, i oposar-hi totes nostres forces. És una plaga que demana grans remeis, perquè ens durà, si no la dominem, a la misèria, a la degradació i al vilipendi. Com que medra en tots els ordres, hem de descobrir i atacar-la fent efectiva la guerra civil espiritual de que tant bé ens parla l'Unamuno.

La germanofilia ens diu provocadors als qui no l'acatem perquè no som regressius ni liberticides. Arrelada en el sediment putrefacte de tots els atàvics teo-autocràtics, fària auto de fe dels qui no li tolem que amb el nom de patriotisme ampari covardies, egoïsmes i desigis abjectes. Arcabota dels tres monstres que ns dessuquen, clericalisme, militarisme i caciquisme, se sent poderosa per la nostra mansuetut i vol esdevenir germanocràcia. L'Urzaiz acaba de calificar d'oriental la darrera crisi; orientals han estat gairebé totes les crisis ministerials de la restauració ençà, però el despidio den Romanonis i de tots els ministres no-germanòfils fou produït per la germanocràcia. Si En Romanonis tingué prou virilitat ingressaria a les files republicanes.

La germanofilia defineix pro Germania el patriotisme, fulmina ridícols anatemes contra els qui no tenim la desgracia d'acceptar-la, i calificant de provocació l'exercici de drets garantits per la Constitució, adopta pinxesques actituds i té l'atreuiment d'amenaçar.

Veus-aquí, en conseqüència, el deure a complir: intensificar la guerra civil espiritual aquí iniciada amb el cataclisme desencadenat pel militarisme prussià i els seus cómplices, dient-la a tot arreu i fins aont convingui, com a poble per a que no s'ent anul·lats, i com a homes per a que no se'ns deshonri.

Tots a una i mans a l'obra.

JAUME SIMÓ.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

Els anglesos han realitzat amb èxit noves operacions en l'Artois. L'artilleria britànica desfeu les concentracions que realitzaven els alemanys per a contraatacar en el sector de Bullecourt, i a la nit fou l'infanteria de Haig la que atacà, logrant apoderar-se del poble de Bullecourt. Al mateix temps atacava també l'exèrcit anglès en la carretera d'Arràs-Cambrai, on conquistaren les trinxeres alemanyes en un front de kilòmetre i mig d'extensió, i en el cementiri de Roexu i les fàbriques de productes químics organitzades en fortes defenses on també s'apoderaren els anglesos de les fortificacions alemanyes en una extensió igual.

Uns 700 presoners i nombrosos morters de trinxera i ametralladores han sigut el botí d'aquestes operacions.

En el restè del front "guarmit" pels exercits francesos hi ha hagut violentes

accions d'artilleria. Un dipòsit de municions que'ls alemanys tenien establert al nord-est de Juvenecourt ha sigut volat.

En els fronts d'Itàlia i Rússia sols se ha registrat l'habitual bombardeig.

En el front macedònic els germanobúlgars han contraatacat vigorosament logrant recuperar algunes trinxeres que havien perdut durant la jornada anterior prop d'Erkadilegen. Però més a l'Est, els francesos han conquerit una posició fortificada prop de Luninica, i els servis continuen progressant i s'han apoderat de l'altura 1824, important punt d'apoi.

LA MISÈRIA A LITUANIA

La situació econòmica a Lituania és desesperada, sobretot en les grans ciutats. Privades de tot socors de l'estranger, milers de persones estan amenaçades de morir de fam. La mortalitat és molt gran, sobretot en els nois fins els 10 anys, havent quedat reduït son nombre a la meitat. La mortalitat en els adults, a causa de la manca d'alimentació, és tres vegades major que en temps normal. Els nois no més fan un àpet al dia. La prohibició d'importar la llet condensada de Suïssa i Dinamarca, ha estat particularment dura per ells.

A Vilna el Comitè de la Lituania distribuïx cada dia 35.000 racions de pa i de sopa; una gota d'aigua en el mar, en comparació de la misèria que allí domina.

Resulta, doncs, que si no arriba cap socor estranger, tota la població de Lituania està destinada a morir-se de fam.

EL MAR I ELS SUBMARINS

El correu francès «Metierdha», enfonsat davant de les goles de l'Ebre, pertencí a la «Compagnia de Navegation» i desplaçava 2.000 tonelles; va ésser construït l'any 1898, i al moment de la catàstrofe portava 495 passatgers. Feia la línia Oran-Portvendres.

A dos quarts de set de la tarda del divendres, mentre menjaven tranquil·lament els de borda, una formidable explosió partí el vaixell en dos, desapareixent ràpidament.

Es creu que la causa va ésser un torpedu, encara que no es vegé cap submarí.

A l'Ametlla, Ampolla i Sant Carles de la Ràpita, han arribat alguns naufrages, encara que pocs, creient-se que els negats són uns 450. Entre els salvats hi han alguns ferits i una dona que portava als braços una criatura morta.

Davant de Barcelona es vegeren passar ahir matí quatre vapors mercants francesos, aconvoïats per dos destructors, i més tard arribà a aquell port el creuer italià «Umbert I», amb dos barcos

mercants que escoltava.

El vaixell de guerra italià havia entrat degut a portar averies.

El comandant de Marina feu visitar l'«Umbert I» pel tinent de navili don Luis Manuel de Villena per a que apreciés el desperfecte, comprovant que necessita reparacions que duraran uns set dies, transcorreguts els quals i en compliment de les disposicions internacionals, serà obligat a marxar.

TEATRE CATALÀ

L'auca del Sr. Esteve

De «El Poble Català»:
L'ÈXIT DE L'OBRA

Un altre èxit clamorós i entusiasta ha vingut a afermar la substantiva vitalitat del teatre català. Aquesta vegada més que'ls efectes d'una propaganda i les influències de determinades idees ha vingut el valor estrictament literari i teatral de la darrera producció d'En Rusiñol, el que ha omplert un teatre i deixa la segura promesa d'omplir-lo durant moltes nits.

Equivocats, doncs, o mal·intencionats, els que han anat dient fins ara que la crisi de nostre teatre es devia a la manca d'autors o a l'escàs valor de llurs obres. Les que s'han donat a conèixer, durant tot aquest temps en que no's disposa de temporada oficial, demostren tot el contrari. I nosaltres, que estem ben enterats d'aquestes coses, hi afegim encara, que les que estan inédites esperant l'ocasió propia de presentar-se amb les condicions degudes, poden acabar de confirmar aquesta asseveració optimista.

Ademés de poguer desmentir així, als que això deiem, tenim amb aquesta oportunitat, la satisfacció de poguer preveure jornades realment glorioses per a la temporada que s'està preparant al «Romea», ja que amb ella es vindrà a resoldre en part l'únic veritable problema que ha deixat fins ara en mort aparent a la nostra dramàtica, que és el de manca d'organització.

Quan es disposi d'aquesta, sia per mitjà d'una empresa particular ben dotada i orientada, sia per qualsevol altre procediment que s'estimi encac, surtirán obres com la que dissabte aplaudirem amb tanta delectació al «Victoria», i podrem anar obtenint per al nostre poble aquells resultats d'educació del sentiment i del bon gust que'l teatre pot realitzar tant brillantment.

Perque aquesta és una de les conseqüències que més es noten en l'obra de Rusiñol. La acurada representació de una època ben típica de la nostra Barce-

lona i la penetrant psicologia dels personatges, interessa espontàniament als espectadors i els atragué del tot al drama intern, fonament educador, que el autor fa corre per dintre d'aquella vida social que precedí a la nostra generació.

Senyalem, doncs, una altra data en el camí gloriós de la nostra escena tot esperant el seu triomf definitiu.

COMENTARI CRÍTIC

La darrera producció d'En Rusiñol ha obtingut un èxit franc, clamorós, L'auca del senyor Esteve representa indubtablement un gran acert, l'obra capdala i definitiva de l'il·lustre autor de l'alegria que passa.

Se tracta d'una producció escènica de gran volada, que acusa des de les primeres escenes una originalitat notabilíssima de procediments i d'assumepte; un domini acabat de la tècnica, una habilitat insuperable en utilitzar elements de difícil teatralitat, canalitzant en ells d'una manera fluida, fàcil i senzilla, sense solucions de continuïtat enutjoses i desconcertants, una acció enorme de complexitat i que sols a base d'episodis diversos, casi oposats, pot desenrotllar-se teatralment.

Afegeixis a n això que el diàleg traspuja un humor sa, de bona llet, plé de gracia i d'expontaneïtat; que les personatges apareixen ben observats, acusant fisonomia propia i trets psicològics característics, d'una gran sobtibilitat i agudeses; i afegeixis, encara, a lo dit, que de la frivolitat aparent de la fábula se'n desprén una idea trascendent, una concepció poètica, elevada i noble, i com a manera de símbol, un personatge representatiu de gran volada: l'home ciutat, el senyor Esteve, héroe a la seva faïso de la ciutat d'ahir, pedra fonamental de la nostra ciutat futura.

com una producció escènica completa i definitiva del nostre teatre nacional, pel seu valor documentari, històric, per la admirable justesa amb que reflexa la vida de tot un estament social del nostre poble, d'aquella classe mitja de meitat del segle passat, impulsora de la nostra ciutat d'avui, per la virtut de la laboriositat i de l'estalvi.

Aquell «senyor Esteve», avi dels nostres fabricants, dels nostres artistes, dels nostres industrials d'avui, amb totes les ridiculeses, amb totes les ignorancies i les avaricies de la seva contextura moral, definit, retratat per En Rusiñol potser amb excessiva duresa, queda amb tot gallardament airos i digne, héroe, com he dit abans, a la seva manera, de virtuts privilegiades.

Per a nosaltres que la figura del «senyor Esteve», blandint la mitja cana, té una major dignitat i noblesa que la figura del conqueridor, símbol d'altres terres, blandint l'espasa de combat, sobre territoris robats i escarnits...

Defectes en la darrera obra de l'il·lustre autor de «Els Jocs Florals de Camprosa»? Indubtablement un anàlisi rigorós, una crítica severa podria descobrir-n'hi. Aputaria com a tals aquella coneguda i excessiva modalitat «rusiñolesca» en el diàleg, que fa parlar als personatges amb il·lògica i a ratos declamatoria uniformitat, exagerant les seves línies fisonòmiques amb trets de caricatura.

I ja en aquest camí, una crítica severa trobaria també potser en la pintura del personatge protagonista, una manca de consistència i robustesa, accentuades, en la que's refereix a l'evolució psicològica que sofreix en el darrer acte. L'autor apura tant la sàtira i l'ironia en la descripció del «senyor Esteve» el presenta a ratos tant marcadament ridícul,

que'l moment de dignificar i ennobrir la seva figura apareix, per discordança de preparació, inesperat i contradictori, de una molt discutible grandesa.

Empero res vol dir lo apuntat, com altres petites objeccions que podien fer-se, al costat de la meritíssima labor del comediofraf, mestre del metier escènic, pintor notabilíssim d'un seguit de quadros plens d'ambient i de colorit, esperit singularíssim de gracia i de bon humor, psicòleg entremeliat i formidable, evocador fidelíssim d'una época i d'un tipu representatiu que passarà a la posteritat amb totes les característiques d'un ser real de carn i ossos.

Foren merescudíssimes les ovacions clamoroses amb que'l públic premià la darrera producció de l'eminent autor del nostre teatre.

L'INTERPRETACIÓ

Notable, mereixedora en conjunt de grans elogis.

Citarem en primer terme al senyor Barbosa, a la senyora Baró (E.), als senyors Santpere, Capdevila (C.), Darroqui i a les senyores Baró (A.) i Faura. Molt notables també els senyors Sirvent, Bozze, Tressols i les senyores Casanyores i Vinyals.

EL DECORAT

Esplèndit, fent honor als nostres artistes de l'escenografia.

Tots els nostres elogis per les dugues magnífiques decoracions del gran mestre Vilumara.

Notabilíssimes també les del senyor Alarma i ben elogiabls les del senyor Junyent.

D'aquest últim, així mateix, dignes de gran alabanza, els figurins amb que es confecciona el vestuari.

CASIMIR GIRALT.

REMITIT

Sr. Director de FOMENT.

Molt senyor meu: Estimare de vostre se serveixi disposar la publicació en el seu diari de l'adjunta carta que adreesso al Director de «Las Circunstancias».

Donant-li mercès anticipades, quedo son atent s. s.

Joan Vergés.

Sr. Director de «Las Circunstancias».

Molt senyor meu: En la ressenya de la sessió consistorial publicada en el número d'ahir del periòdic de sa direcció hi ha insertat un paragraf encaminat a calumniar i perjudicar a determinades persones.

Cap espectador radical amenaça a ningú. Un amic meu molest per l'actitut de certs concorrents manifestà el seu modo de sentir amb una interjecció poc catòlica que tingué la virtut de descompondre a altre espectador, possible lista pel que's ven, el qual se permeté increpar-lo en forma grollera i en actitut provocadora, per lo que fou agraciad pel meu amic amb un galant obsequi. Aquí s'acabà tot, sense que's proferissin juraments de matar i rematar ni tractés ningú d'usar ganivets que sols relluïren en tot cas en la fantasia del reporter de «Las Circunstancias».

L'indecent conducta d'aquest reporter, faltant tan desvergonyidament a la veritat, serà jutjada per l'opinió. Poc m'importa que «Las Circunstancias» rectifiqui o no, aquell paragraf. Lo que m'interessa és que el públic s'entèri de quina classe de subjectes hi ha en aquesta Redacció que, en veritat, per a confidents policíacs, delators, calumniadors i celestines no tenen preu.

Joan Vergés.

Reus 14 maig 1917.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

Table with meteorological data: Baròmetre corregit a 0°, Termòmetre (Màxima, Mínima), Psicòmetre (Màxima, Mínima), Humitat relativa de l'aire, Tensió del vapor acós, Anemò-Direcció del vent, Velocitat del vent, Pluviòmetre, Evaporimetre, Estat del cel.

Tómbola benèfica

Continuació de la llista de senyors donants de banos amb destí a la Tómbola organitzada per la Junta de dames de la Creu Roja:

- D. Josep M. Mallorquí. D. Pere Fontana Gatell. D. Ramon Vidiella i senyora. Sres. Martí i Borrás. D. Robert Grau i senyora. Sreta. Maria Duch Grau. Sres. Elvira i Bonaventura Montaner. D. Francisc Navarro. D. Dolores Carreras de Martorell. D. Anton Serra i senyora. D. Salvador Bonet Marcillach. D. Raimonda Marcillach, Vda. Bonet. D. Emili Ollé. D. Josep Balsells i senyora. D. Domingo de Barberá i senyora. Sreta. Modesta Bertrán. D. Anton Porta i senyora. Excm. Sr. Marqués de Tamarit. D. Maria Cabestany, Vda. de Pedrol. D. Artur Tort. D. Teresa Roig, Vda. de Martí. D. Anton Creus, Palau. D. Marian Vilar Durán. Sres. Pellicer, Gavaldá i Martí. D. Joan Vilella. D. Pau Gasull. D. Dolores Corey, Vda. de Chacón. D. Mariana Corey, Vda. de Besses. D. Catalina de March, Vda. Borrás. Srs. Olivé i Salas. Sreta. Teresa Sugrañes. D. Magdalena Bonle de Codina. D. Josep Balsells. D. Manuela Sardá, Vda. de Martí. D. Francisc Gay Romera. D. Emili Aulés. D. Eugeni Rodón.

ESCRIPTORES

L'Enamorada. Com flor desclosa dins l'invernacle, mirant fríosa cap al carré, l'enamorada passa les hores sempre en espera de qui no vé.

Sense adonar-se'n entela els vidres de la finestra, tot suspirant; però es consola podent-hi escriure el nom del jove que està esperant.

Ignasi Iglesias.

Por complacer, oh abanico a una dama de alta classe un pensamentó deseoso en tus varillas dejarte, di a la que fuese tu dueña que por Dios no te maltrate y no se abanico fuerte que va a llevárselo el aire.

Miquel Echegaray.

Bendita la Cruz Roja! Al pensar en ella comprendemos que no toda la raza humana está compuesta de seres como los aborrecibles emperadores que han desencadenado la guerra.

El segundo, escrito en griego, cuya traducción es la siguiente:

A la Santa Cruz. Dichoso el que en ella vive; En la casa del Señor Y en sus virtudes escribe La inspiración que recibe Con la fuerza de su amor!

Artur Masriera. (Continuará)

Amb l'express de Valencia sortí ahir tarda per a Barcelona, l'alcalde don Josep Simó i Bofarull, qui en sa estada a la capital catalana gestionarà diferents assumptes d'interés per a Reus, entre ells el de la realització del projecte de la Biblioteca Popular concedida a nostra ciutat per la Mancomunitat de Catalunya.

Per aquest motiu s'ha encarregat de l'Alcaldia el segon tinent senyor Magriña, per trobar-se ausent el primer tinent.

Alguns comerciants d'aquesta plaça han sol·licitat de la Junta de la Lliga Antigermanòfila, certificat d'inscripció a la mateixa.

En els Jocs Florals d'enguany, de Barcelona, ha sigut proclamat Mestre en Gai Saber, per haver obtingut els tres premis ordinaris, el poeta don Frederic Rahola.

Uns quants amics nostres ens preguen cridem l'atenció de la companyia Recs i força de l'Ebre, sobre l'excésu gastu de peres elèctriques que venen sofrint d'un quant temps an aquesta part, i quin gastu ells atribueixen és degut als freqüents canvis de voltatge amb que aquella companyia suministra el fluit elèctric.

Ens fem ressò de la queixa que formulen aquells amics i preguem al senyor Director de la Companyia Recs i Força de l'Ebre procuri, si és que està a la seva ma, remeiar la tal anomalia en benefici dels seus clients.

Saló de Sombreros de Luisa Morena

La duenya d'aquest establiment se complau en participar a les senyores, que en ell trobaran ja extens i variat assortit en sombreros d'alta novetat, adaptació dels últims models de París.

Ans d'ahir fou conduït al seu domicili un jove que a la plaça del Mercadal amb una caiguda es produí una ferida de poca importància al braç esquerre.

La companyia d'òpera que dirigeix el mestre Sabater, aquesta nit representarà en el Teatre Fortuny l'òpera de gran espectacle en quatre actes, del mestre Ponchielli, «La Gioconda».

Acompanyat d'atent B. L. M. el secretari del Consell Provincial de Foment de Tarragona, ens ha remès dos exemplars del follet editat per aquell Consell sobre «Tratamientos parasiticidas para combatir plagas del campo y estudio de las principales enfermedades contagiosas que atacan a los animales domésticos».

La Junta Directiva del Club Velocipedista, donant una vegada més prova de la seva activitat, ha organitzat una excursió al Parc Samà, que si el temps ho permet se verificarà el dia 17, festa de l'Ascensió.

Durant la passada setmana foren embarcats en el port de Tarragona 3.422 bocois i 22 mitges botes de vi; 346 bocois i 20 bidons d'oli; 159 sacs d'avel·lana en gra i 76 en crosta.

Pels quefes de Rondes municipals se han donat ordres als seus subordinats per a que denunciïn als que's dediquen a rifar objectes per nostres carrers.

Aiximateix se'ls ha ordenat vigilin de que no's fumi en els espectacles públics.

Banc de Reus de Descòmptes i Préstams. Lioguet de Caixes de seguretat. Per a títuls, documents i objectes preciosos.

Avui a les deu de la nit donarà la conferència pública a la Sala Reus, organitzada per l'Agrupació Excursionista, N. Aureli Capmany sobre'l tema «Les danses populars de Catalunya» amb nombroses projeccions.

Pels guardes municipals ha sigut detingut el jove Lluís Marin, de 12 anys d'edat, natural de Mora d'Ebre, el qual fugí de la llar dels seus pares emportant-se'n 100 pessetes.

En la reunió celebrada a Tarragona per la Unió de Vinyaters de Catalunya quedà constituït el Consell comarcal en la següent forma:

President, D. Santiago Vallyé, de Tarragona; vispresident, don Anton Caballé, de Torredembarra; secretari, don Marcell Anglés, de Tarragona; vocals, don Miquel Alimban, de Vilaseca; don Josep Dalmau, de la Securta; don Joan Queralt, del Catllar, i don Josep Canadell, de la Canonja.

Xoriso de Vich marca GARRIGA és sens dubte el millor per l'excel·lent qualitat de les carns amb que està elaborat.

De venda a Reus: Roca i Ribas, Joan Malet, Joaquim Llorens, Joan Cardona, Daniel Borrull, Salvador Sedó, Anton Cañellas, Ramon Rodón, Lluís Roca.

La Cambra de Comerç d'aquesta ciutat ha acordat prestar el seu apol als treballs que ve realitzant la Unió Ibero Americana, per a facilitar l'exportació a l'América Latina de llibres castellans impresos a Espanya.

S'ha disposat que's convoquin oposicions per a cubrir en torn corrent, conforme vagin vagant, dotze places de músic major de tercera de l'exercit, i que els exercicis de les mateixes domin comenc el dia primer de juliol pròxim, amb arreglo al reglament i programa aprovat per real ordre circular de 17 d'agost de 1915.

LA PUBLICIDAD. Se ven a la Plaça de Prim, núm. 300. Venda de periòdics de J. MARTÍ. REUS.

Se ven a la Plaça de Prim, núm. 300. Venda de periòdics de J. MARTÍ. REUS.

Secció Oficial

Registre Civil. INSCRIPCIONS DEL DIA 14 MAIG 1917. NAIXEMENTS. Maria-Teresa Llauredó Fargas.

DEFUNCIONS. Cinta Pascual Brull, 14 anys, Sant Josep i Sant Carles, 15.—Anton Castelló Escolano, 33 anys, Manicom. Francisc Llauredó Fàbregas, 74 anys, Montserrat, 25.—Antonia Farrás Valls, 89 anys, Travessia Sardá, 7.—Josep Martí Vallés, 61 anys, Arçaval, Santa Agna, 38.—Maria Batista Giménez, 83 anys, Hospital civil.

MATRIMONIS. Cap.

Escola Municipal d'Aprenents i de Comerç. Atenent a lo previngut en el Reglament perque es regeixen aquestes Escoles, se posa en coneixement dels alumnes matriculats en la mateixa, que desitgin examinar-se de les respectives assignatures, deurán sol·licitar-ho del senyor Director abans del dia 20 del present mes, amb els impresos que a l'efecte se'ls facilitarán a Secretaria.

Lo que d'ordre del senyor Director se fa públic. Reus 4 maig de 1917.—El secretari, Ramon Pons.

Societat «El Circulo». La Junta de Govern d'aquesta Societat ha acordat oferir en arrendament el Teatre Circo i café anexe al mateix, per a lo que's admeterán proposicions de contracte per al Teatre i café plegats o a parte, cada un d'ells per separat, fins el dia 20 de maig pròxim, en la consigna de la Societat.

Reus 28 d'abril de 1917.—El secretari, Antoni Calbo.

Tractament de la **sifilis** per l'aplicació **indolora** del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Sense aquesta marca

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÀ** - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA	
Surt 5'03 per Vilafranca; arriba 8'48 m	
» 7'25 » Vilafranca; » 9'38 e	
» 8'49 » » » 13'27 m	
» 14'13 » Vilafranca » 17'42 c	
» 17'16 » Vilafranca » 21'44 o	
» 21'25 » Vilafranca » 23'28 r	

DE BARCELONA A REUS	
Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
» 8'33 » » » 10'36 r	
» 9'20 » » » 12'47 e	
» 13'00 » » » 16'15 o	
» 15'23 » » » 19'24 m	
» 19'49 » » » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA	
» 12'54 » » » 13'24 m	
» 9'56 » » » 10'30 m	
» 14'30 » » » 15'00 m	
» 18'80 » » » 18'35 c	
» 20'50 » » » 21'34 m	

DE TARRAGONA A REUS	
Surt 7'35 arriba 8'10 e	
» 12'17 » » » 12'45 m	
» 16'35 » » » 17'14 m	
» 19'25 » » » 20'03 m	

DE REUS A FALSET I MORA	
Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'37 m	
» 10'41 » 11'19 » 11'14 r	
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c	
» 16'30 » 18'37 » 19'47 m	
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m	
» 22'01 » » » 23'05 e	

DE MORA I FALSET A REUS	
Surt 6'13 arriba 7'17 e	
» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m	
» 7'01 » 8'23 » 10'19 m	
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e	
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m	
» 20'14 » 20'48 » 21'20 m	

DE REUS A LLEIDA	
Surt 8'22 arriba 11'22 c	
» 13'35 » » » 20'50 m	
» 17'59 » » » 22'13 m	
» 20'30 » » » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS	
Surt 3'30 arriba 9'46 m	
» 8'29 » » » 12'29 m	
» 11'56 » » » 20'17 m	
» 15 » » » 17'58 c	

LÍNIA DE VALÈNCIA
Surten de Salou per a València
6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—
17'07—(fins a Benicarló)—0'02.

Arriben a Salou de València
4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Gran Servei de Carrutjies

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES	
MONTOIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:
A Montroig, Casa Sabaté.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.
El servei començarà el 1 març de 1917

AVIS als trencats i al públic en general

Cansat de tolerar per més temps, les grosseries que el meu incorrecte contrincant publica en la revista setmanal «Heraldo de Cataluña» des del seu primer nombre, me veig obligat a posar al descobert la petulancia que emplea dit fulano, ja que per a defensar-se no repara en emprar medis renyits amb la decència i la justícia.

Aquest senyor que sols ha sigut un simple dependent meu, s'esvaeix dient que portà la direcció del meu establiment per espai de 14 anys, ofonent a la veritat doncs de sobres sab ell que a casa meua no hi hagut mai altra direcció que la meua, lo que si és cert és que a causa d'una greu enfermetat que m'impossibilità estar al davant dels meus negocis un any escàs, vaig confiar al mentat subjecte la direcció del meu establiment, de quina gestió hi hauria molt que parlar.

A l'enterar-se el mentat individu de la resposta que dono al seu anunci, amb el que jo publico en els demés diaris locals, ha volgut donar una prova més de la seva incorrecció, afegint una nota final, tergiversant els fets i faltant una vegada més a l'octau manament, amb una frescura sens parió, a la que jo avantposo el més absolut despreci.

JOSEP PUJOL. - Cirurgia

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clauselles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Fages hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.
Gran assortit en ulleres i gafes per a miopes i vista cansada.
Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

«LA CRUZ ROJA» (CASA FUNDA-
DA EN 1896.) MONTEROLS, 18
(Al costat del fabricant de gorres D. Isidro Pons)

Gran Café Restaurant de Salou

(SITUAT DAVANT L'ESTACIÓ DEL TRAMVIA)

Servei esmeradíssim: Coberts i a la carta: Preus econòmics

Se lloguen habitacions amb tot el confort desitjable, a preus reduïts.

Joan Massó Veciana, cuiner Obertura el Primer de Maig

XOCOLATA GARCIA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA I DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÈS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

Sidral TEIXIDO

NOM PATENTAT
PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL «TEIXIDO»

REFRESCANT, APERITIU I DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDO és indispensable als estiuiejants, excursionistes i caçadors perquè evita les infeccions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafés, Bars i Drogueries.

Unic representant a Reus: D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3

BAR ESQUELLA

AVIS IMPORTANT. Com sigui que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDO ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envassat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDO son productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS
A 2248 i A 3453)

BARCELONA

TELEGRAMES

Barcelona, 14.

Madrid, 14.

ASSAMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

SEPTIMA REUNIO ORDINARIA PRIMERA SESSIO

Començà a les onze del matí, baix la presidència de don Bonaventura Sabater.

El senyor Prat de la Riba no assistí a la sessió per continuar malalt.

En compliment de lo que disposa el Reglament, es procedí al nomenament de la mesa d'edat, resultant elegits: el senyor Riu i Vendrell, president, i els senyors Bertrán i Coma i Serras, secretaris.

LA MESA DEFINITIVA.—EL SENYOR PRAT DE LA RIBA ES REELEGIT PRESIDENT

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva. La votació per al nomenament de president donà el següent resultat: don Enric Prat de la Riba, 65 vots; pepeletes en blanc, 19.

Foren elegits vis-president: primer, don Ramón Sol, lliberal; segon, don Joaquim de Solá, jaumista; tercer, don Salvador Montolíu, conservador i quart, don Bonaventura Sabater, regionalista.

Per als càrrecs de secretaris foren designats: don Tomás Mallol, regionalista; don Josep Monegal, lliberal; don Pau Alegre, conservador, i don Ferrán Vilallonga, jaumi.

FINAL DE LA SESSIO

El senyor Sol, que passà a ocupar la presidència, dirigí un salud a tots els diputats i agrai a l'assamblea la distinció que li havia dispensat nomenant-lo vis-president primer. S'aixecà la sessió.

SEGONA SESSIO

Nomenament del Consell Permanent
A les cinc menos quart de la tarda, començà la segona sessió de l'assamblea, baix la presidència del senyor Sol, vis-president primer.

Se procedí a la elecció del Consell permanent, essent nomenats permajoria de vots els diputats don Agustí Riera, regionalista; don Josep Puig, regionalista; don Josep Maria España, lliberal; don Anselm Guasch, lliberal; don Francesc de A. Bartrina, conservador; senyor Mestre, republicà, i senyor Estadella radical.

Obtingueren vots els senyors Pereña, Isern i Briansó.

Els republicans no's posaren d'acord per a designar els tres candidats de minoria, donant un espectacle ben poc edificant. (Cotínia la sessió).

LO QUE DIU EN BURELL

El senyor Burell, parlant amb els periodistes, ha dit que en moltes provincies havia circulat la ven de que el Govern havia prohibit la circulació de blats d'una província a l'altra, i com que això no és cert, he telegrafiat lo següent als governadors:

«La prohibició de sortir blats i farines en cada província, està condicionada per les necessitats d'abastament de dits productes indispensables per al consum dels mateixos fins la primera recol·lecció.»

Per lo tant les juntes provincials de subsistencies i els governadors civils baix la seva més estreta responsabilitat poden autoritzar la sortida de blats i farines per a atendre les necessitats d'altres provincies.

Encareixo la necessitat de interpretar bé els desitjos i propòsits del Govern, que no han pogut, ni degut ésser altres que evitar perjudicis.

L'OBERTURA DE CORTS. RUMOR SENSACIONAL

El senyor Villanueva rebé als periodistes quins li preguntaren aprop de la conferència que celebrà amb el senyor García Prieto.

Contestà dient que sols podia manifestar que en aquesta conferència no havia notat que'l Govern hagués alterat son propòsit d'obrir les Corts a últims d'aquest mes.

Calcula que la lligislatura serà breu, puig sols hi haurà de dotze a vint sessions.

Digué també que no hi ha res de programa parlamentari, perquè els ministres estan preparant la labor.

Un periodista digné al senyor Villanueva que's comentava molt la duresa amb que'l senyor Burell havia tractat al comte de Romanones en sa conferència amb els periodistes.

El president del Congrés s'abstingué de contestar an aquesta manifestació.

Se li digué també que circulava el rumor de que Alemanya i Austria havien firmat per separat la pau amb Rússia.

Contestà el senyor Villanueva que la notícia és de tal importància que no la creu, perquè ademés ja se sabria per algún conducte oficial.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

GRAN COMPANYIA D'OPERA
de la que'n formen part
Beria JULLIAN i August SCAMPINI
Gran funció per a avui.—L'òpera en quatre actes «LA GIOCONDA».

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

GUARNICIONERIA

VICENS FIOI

Variat assortit de TARTANES
: i guarniments nous i usats :

Especialitat en veles i marquesines
per a fatxadades i balcons

ARRAVAL DE Sta. AGNA, 15.-REUS

(DAVANT DEL BANC DE REUS)

Abans de comprar cap trajo fixeu-vos en els aparadors de la

Sastreria Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

SOLIDESA

Lasabaria (ALBUEN GUSO)

participa a la seva distingida clientela i al públic en general haver rebut les últimes novetats de la present temporada.

Especialitat en el calçat per a infants

No compreu sens abans visitar aquesta casa

Arraval Santa Agna, 19.-REUS

ECONOMIA

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÈNTIMS PASTILLA

Dipòsit: Antiga Casa Coder,
Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 11
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIA PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTI, Raseta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.
TOMAS HORTONEDA, Portal de Jesús

DECORACIÓ-MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capsos de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Venda d'Espardenyes DE TOTES CLASSES

Manuel Parisí

Carrer Jesús, REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.-REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostals), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. S'utilitza el planxat elèctric.

Gaianes, 7 REUS